

༡༡ | |ནང་སྐག་རང་སྦྱང་ས་ཁོངས་སུ་
ཕུགས་ལས་ཉམས་གསོ་གོང་འཕེལ་བྱས་པའི་...
འབྲས་བུ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཡོང་བའི་སྒྲིལ་ལ།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་དཔར་བྱ་བརྒྱུན་པའོ།

༡༩༥༣ ལོ་འཁྲི་བུ་པེ་ཅིང་ལ།

དེབ་འདི་༡༩༥༣ ལོ་འོ་ཟླ་༡ ཚེས་༦ ཉིན་གྱི་མི་དམངས་ཚགས་དཔར་

གནིང་བརྒྱུང་ནས་བརྒྱུད་བའོ། །

本書係根據一九五三年一月四日人民日報翻譯

书。号 _____

登記号 _____

༡༡ | | ལྷ་ལན་རྩའི་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ས་ཁོངས་སྤྱུགས་
ལས་ཉམས་གསོ་ཁོང་འབེལ་བུས་བའི་འབུས་བྱ་དང་ཉམས་ཁྱོང་
ཨང་བའི་སྐོར་གྱི་ཚུལ།

བརྒྱུད་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་། (བེ་ཅིང་རྩེ་ཁྱོང་
དཔར་བྱ་བརྒྱུན་མཁན།	ཁྱིམ་གྱི་ཡི་ཙི་རྩེ་ཐུག་སྐོར་ཉམས་ཁང་གཉིས་པ།)
སྤྱི་ཚོང་ཁང་།	མིན་རྩེ་དཔེ་ཁང་།
དཔར་ཁང་།	ཁྱང་དབྱང་མི་རིགས་དཔར་ཁང་། (བེ་ཅིང་མིས་སེ་ བེ་ཀའི་ཡན་ཚུ་ཅ་ཅའི་སྐོར་ཉམས་ཁང་བཅུ་གསུམ་པ།)

內蒙古自治區恢復、發展 畜牧業的成就及經驗

烏 蘭 夫

(一)

內蒙古的畜牧業是我國經濟、特別是畜牧經濟的重要部分，是內蒙古大多數人民的主要生產。在內蒙古自治區人民政府成立以前，帝國主義、滿清政府、北洋軍閥、國民黨反動派和民族內部的反動封建統治者，它們相繼或同時對內蒙古人民進行殘酷的壓迫與掠奪，給內蒙古人民造成了嚴重的災難，畜牧業因而日趨衰落，牲畜一年一年地急劇減少。據原呼倫貝爾盟的統計，該盟從一九一九年到一九四五年解放時，二十餘年中，羊減少了三分之二，牛減少了四分之三。

解放以後，針對這種情況，中國共產黨內蒙古工作委員會與內蒙古自治區人民政府指出，在牧業區的一切工作要以有利於恢復和發展畜牧業生產，有利於改善人民生活為出發點，規定了積極發展包括牧主經濟在內的牧業經濟的總方針，提出了人畜兩旺的號召，並制訂了在牧業區『自由放牧、增畜保畜』及保存牧主經濟，『不分不鬥、不劃階級』，實行牧主牧工兩利等政策。同時，根據內蒙古人民的要求，建立了各級民主政權，實行了廣泛團結各階層人民的統一戰綫的政策，並隱步地進行了社會民主改革，廢除了封建特權，肅清了土匪特務，鞏固了社會秩序。這樣就解放了為封建制度所束縛的生產力，給畜牧業生產的穩定發展打下了良好的基礎。在此以後，為了進一

步發展畜牧業生產，在一九四九年提出了試行推廣互助組織、適當組織牧民間的生產合作政策；一九五一年又提倡定居游牧並繼續制訂了在半農半牧區保護牧場禁止開荒的政策，糾正了個別地區重農輕牧的偏向；在稅收政策上採取了輕稅政策，使牧民得以休養生息；在商業貿易方面則在牧業區普遍建立了國營貿易公司和組織了供銷合作社，使牧業產品的價格空前提高了，如一九四七年一斤羊毛僅換一斤小米，而現在已能換到十斤。再經過加強政治教育，牧民提高了政治覺悟和生產積極性，開展了愛國增畜保畜運動，畜牧業生產便迅速地恢復和發展起來。到現在，內蒙各地區牲畜數目已普遍增加，據調查，東部區四個盟從一九四八年到一九五二年增加了百分之一百一十三點三五，發展最快的呼納盟牧業區從一九四七年到一九五二年增加了百分之一百九十三點四；純牧區的錫林郭勒盟從一九四八年到一九五二年增加了百分之一百二十九，全內蒙的牲畜總數較解放時已經增加了一倍。

隨着牲畜的增加，牧民的生活也有了顯著的提高與改善，據統計，一九五一年牧業區每一個牧民的平均購買力是人民幣四十三萬三千元，一九五二年則增到五十萬零六千元。這從牧民的實際生活中可以看出，如呼納盟牧業區的蒙古包現在大部分都已換上了新毡子。在一九五〇年呼納盟的那達慕大會（牧民們一年一度的大集會）上，牧民們買的多數還是粗布、小米和稷子米，白麵僅賣出二千四百袋，而到一九五一年，他們買的東西不但數量大大增加，而且多是綢緞和白麵，據統計，在六天的那達慕大會上，貿易公司和合作社共賣出了六千多疋綢緞和四千六百多袋白麵，就這樣還是供不應求。

牧民生活獲得改善的情況，還可以用呼納盟牧業勞動模

範忠對的話來說明，他說：『在內蒙古自治區人民政府成立以前，我是給人家放馬的，過着吃不飽穿不暖的生活，挨打受罵，沒有做一個人的起碼自由，當時做夢也沒有想到會有今天這樣的好日子。自從共產黨來了以後，我們窮人都翻了身，能自由自在的過日子了，我的生活一年比一年改善了，一九四六、一九四七那兩年全家每年只能吃到三袋白麵，七、八塊磚茶，隔年才能做一件新衣服，從一九五〇年以來，就增加到十袋白麵和十三塊磚茶，而且每年每人都能做新衣服了。我的牲畜在解放當時只有十四馬、十八頭牛、二十四隻羊，現在已經增加到三十八匹馬、四十四頭牛、三百六十六隻羊了。』

所有這些事實，都說明內蒙古自治區五年來在畜牧業生產上已經獲得了很大的成績。所以取得這些成績，是與共產黨、毛主席和中央人民政府的正確領導與扶植、鄰區的無私的幫助、以及全區各級黨政幹部與全體牧民的積極努力分不開的。

(二)

恢復與發展畜牧業是一種羣衆性的生產運動，它不但需要有正確的政策與方針，而且需要有極其複雜的組織工作和一系列的具體措施。五年來中共中央內蒙古分局和內蒙古自治區人民政府在畜牧業生產上曾作了多方面的努力。

一、防治牲畜病疫。內蒙古自治區人民政府自一九四七年成立以來，就極注意牲畜疫病的防治工作。從一九四八年起到現在，已訓練了大批獸醫技術人員；一九五〇年各盟都先後建立了防疫所；一九五一年成立了機動防疫隊；一九五二年各旗、縣、市建立了四十個防疫站，並在部分地區將中西獸醫組織起來，又在疫情比較嚴重的農、牧業區普遍組織了羣衆性基層防疫組織。有了這樣一個比較健全的防疫機構與強大的防疫

隊伍，再加上廣大羣衆的積極協助，就保證了以前長期存在於內蒙各地的幾種主要的牲畜疫病如牛瘟、炭疽、口蹄疫、疥癬等得到防治。例如，牛瘟曾是危害最大的一種傳染病，根據一九四二年東部四盟關於牛瘟的統計，患病達一萬零六百九十頭，死亡達三千三百八十三頭，解放後由於採取了封鎖疫區，施行血清防治和非疫區進行普遍預防注射的防治辦法，牛瘟已顯著減少，一九五〇年全區僅死亡十九頭、一九五一年又減到四頭，現在已基本上被撲滅。在其他牲畜疫病的防治工作上，也獲得同樣的成績。

二、撲滅狼害。內蒙地區的狼害，僅次於家畜傳染病害，嚴重地影響着畜牧業的發展。據不完全統計，全區以往每年被狼吃掉的牲畜平均都在五萬頭以上，其中還不包括豬。因此，內蒙古自治區人民政府幾年來極重視打狼工作，積極發動與組織羣衆進行定期與經常性的打狼運動，幫助羣衆備置圍槍、狼夾子等打狼工具，並印發小冊子廣泛介紹打狼的經驗和方法，製訂了獎勵打狼辦法。羣衆對『滅狼保畜』有了極好的認識後，打狼情緒普遍高漲，有很多婦女也都參加了打狼工作。據不完全統計，由一九四八年到一九五二年六月末，內蒙全區共打大小狼四萬餘隻，使狼害大大減少了。在打狼運動中，出現了不少的打狼能手和打狼模範。

三、防止風雪災害。內蒙古牧業區冬春兩季氣候嚴寒，牧民主要逐水草而游牧，多數沒有足夠的飼料及保溫設備。另一方面，由於封建統治，牲畜不得越過旗界，使很多草場不能充分利用。牲畜經過嚴冬折磨，大部身體瘦弱，一遇春季大風雪，就很容易大批死亡，一般牧民都視春季爲保畜難關。幾年來，人民政府實行自由放牧政策，打破旗界，統一調劑牧場，提倡走

敖特爾（即游動到有好草的地方放牧）的放牧方法，號召抓好秋膘，在防止風雪災害方面收到了顯著的成績。如呼納盟牧業區由於統一調劑牧場和一九五〇年抓膘抓得好，一九五一年各種牲畜繁殖率平均達到百分之八十六，其中綿羊下雙羔的空前增多，約佔繁殖母羊的百分之十五左右。牧民過去認為冬春兩季死牲畜是不可避免的事，現在深信『人定勝天』了。人民政府並號召牧民組織過冬過春抗災保畜互助小組，解決了勞動力少、工具缺乏的困難，收到了很大的成績。

四、組織定期交配，撥羣接羔。過去內蒙地區的牧民養羊，公母向不分羣，因此產羔時間拖得很長，冬春兩季隨時隨地產羔，顧此失彼，損失很大。自治區人民政府成立後，即領導牧民實行公母分羣放牧，定期合羣交配的辦法，把產羔期間控制在春季清明前後約三十日內，到時牧民均可找到能防風雪的春營地，集中力量進行接羔。由於各戶牲畜數量與勞動力多寡不同，又提出了在自願兩利原則下進行撥羣接羔辦法，把牲畜多的牧戶的羊撥給有剩餘勞動力的牧戶代為接羔，並規定合理報酬。這一辦法為廣大的牧民所接受，因而大大提高了幼畜成活率。一九五二年春季，呼納盟新巴爾虎右翼旗的牧民實行這一辦法，該旗羊羔成活率平均達到百分之九十五，呼納盟索倫旗的羊羔成活率更高達百分之九十七點九。

五、改進飼養管理。在內蒙地區過去有很多優良的草場因缺水不能利用，而在河流與水泡子附近的草場則因放牧過度，草量減少、草質下降。牧業區牲畜冬春兩季主要吃雪，夏秋兩季主要喝河水與水泡子水，許多牲畜疾病即由此發生；每逢旱年，牲畜飲水更為困難，往往每天要到幾十里以外的地方去飲水，因而常常發生流產與瘦弱現象。為了加強飼養管理，人民政府首

先注意牧場的調劑、改良與充分利用，以發揮牧場的潛在力。幾年來，牧場劃分調劑的結果，已節省了舊牧場的使用，開闢了新牧場。爲了保護草場與解決牲畜飲水困難，人民政府號召並幫助牧民打井，重點推廣水車，據不完全統計，僅一九五一年全區牧業區即打井二千二百五十眼，修復舊井二千二百七十眼。

此外還注意防火工作，草原已兩年沒有發生過火災；人民政府並號召牧民打草和搭蓋圈棚，以保護牲畜過冬過春，牧民對這些措施都很表示歡迎。

六、實行輕稅政策和爲廣大牧民服務的貿易政策。人民政府原來確定有免徵點與累進最高額的統一累進稅的稅率僅爲百分之零點五至百分之五，隨着生產的發展，今年才改爲百分之一到百分之十。而政府用在發展畜牧業生產上的費用却大大超過了牧業稅的收入。這樣，不僅安定了牧民的生產情緒，同時還使牧民感到了國家對他們的深切關懷，感到無限溫暖，因而愛國情緒空前高漲，這一點從一九五一年牧民熱烈捐獻飛機大炮的舉動中可以看得很清楚。幾年來，人民政府並努力縮小了工農牧業產品的剪刀差，取締了過去不法的旅蒙商人超經濟的剝削，實行了等價交換。這樣，便使牧民對自己的牲畜空前的愛護與珍貴起來，羊毛再不像過去那樣隨地丟棄了，對各種牲畜無不想盡辦法來使之迅速繁殖生長。

七、實行生產扶助。牧業區有一部分牧民缺乏生產資料（主要是牲畜），生活困難，同時影響生產的發展，人民政府幾年來曾發放牧業貸款，幫助貧苦牧民解決缺乏母畜、種畜、打草機、井用木材、蒙古包、豆餅、水車等的困難問題。如一九五〇年政府貸給了呼納盟陳巴爾虎旗無羊或缺羊的牧民綿羊七千隻，經過九個月以後，據調查平均增殖了百分之四十四點九，

貸畜戶的生活普遍得到了改善。

八、提倡與推行牧業生產中的互助合作運動。內蒙地區的牧業生產中原存在有原始形式的互助。近幾年來，由於牧業經濟的迅速發展，在中國共產黨和人民政府的提倡下，勞動牧民間已在自願的基礎上發展了互助合作運動。

目前，互助組的類型計有三種：一種是防災互助組與接羔互助小組，這是在牧業區大量存在的組織，帶有一定的季節性。其次是合羣放牧互助組，這是牲畜較少的牧民間為節省人力而組織起來的互助組織，在牧業區和半農半牧區組織的都相當普遍。第三種是常年的有一定分工和生產計劃的較高形式的互助組，帶有一定的生產合作社性質，此種互助組織雖然在目前還不是大量的，但却是最前進的形式。如呼納盟陳巴爾虎旗牧民胡和勒泰合作互助組，他們一共四戶，有男女勞動力各四個，自己有馬三四、牛三十二頭、羊六隻，一九五〇年人民政府貸給他們羊四百零一隻、馬二匹，作為他們的公共財產，並訂立合作生產公約，組內又分為放牧組和副業組，這便大大的提高了勞動效率，如一九五〇年打草時，當地一般牧民在一個打草季節每人只能打一萬六千斤，而該組每人能打三萬二千斤。到一九五二年，該組的牲畜已發展到一千一百六十四頭，又打了二眼井，建築畜舍二棟，購買打草機、攪草機各一架，在牧民中起了一定的先驅作用。

九、建立國營牧場與種畜場。為了在牧業區發展牲畜繁殖企業，吸收牧民好的牧養經驗，逐步引用科學方法改良品種、改善飼養管理方法，提高牲畜繁殖率與保育率，在發展畜牧業生產上給牧民起示範作用，人民政府自一九四九年起先後在呼納盟、哲里木盟、昭烏達盟、錫林郭勒盟、興安盟、察哈爾盟

建立了國營牧場各一處，一九五二年又建立了錫察區國營牧場及錫盟種畜繁殖場各一處。爲了改良農業區的馬匹、適應大規模的推廣使用馬拉農具的需要，一九四九年在呼納盟布特哈旗設立種馬場一處，一九五〇年遷到阿榮旗建立了五所配種站，並於一九五二年七月召開了一次愛國增畜產駒比賽大會，總結了三年來的配種工作，獎勵了配馬模範及優良馬駒等，大大地提高了羣衆對改良馬種及人工受精的認識，改變了羣衆對人工駒不硬實的看法，給今後的馬匹改良工作打下了良好的基礎。

十、提倡定居游牧，也是內蒙古自治區人民政府目前正在進行的工作之一。過去定牧與游牧各有好處，定牧對人旺好，但因天然牧場產草量有一定限制，對牲畜發展與繁殖不利；游牧能使牲畜經常吃到好草，對牲畜繁殖有好處，但全家老小一年四季隨着牲畜搬家，對人旺說來極爲不利。因此提倡定居游牧，取長補短；青壯年出去游牧與老弱小孩在定居地方建設家園，有所分工，同時牧民還可以進行互助合作，組織起來。這將可以達到根本改變牧業區的面貌和達到人畜兩旺的目的。就目前情況說，已經定居者提倡游牧還比較容易，游牧者提倡定居則很困難，這要經過一個相當長時期的宣傳教育和實際示範過程，才能達到，不能過急。

(三)

幾條主要經驗：

在確定牧業區各項工作的政策方針時，必須從牧業區的實際情況和牧民的迫切要求出發，穩步前進。

在牧業區自由放牧、增畜保畜及不分不鬥、不劃階級的政策，是中國共產黨內蒙古工作委員會與內蒙古自治區人民政府

根據上述原則經過縝密研究確定下來的。研究的結果認為牧主經濟雖有封建剝削，但也帶有僱傭勞動的性質，在廢除封建特權後，它可以成為新民主主義經濟的一個組成部分。因此，應該是保存牧主經濟，但取消其封建特權，實行牧主牧工兩利的政策，並鼓勵其發展生產的積極性。對於牧工和貧苦牧民，則適當提高其工資，國家貸款給以扶助，從發展生產中來改善牧工和貧苦牧民的生活。幾年來畜牧業的迅速發展和廣大牧民生活獲得改善的事實，證明了在牧業區不分不鬥不劃階級的政策及積極保護與獎勵發展畜牧業的方針是完全正確的。

在半農半牧區，根據內蒙地區的實際情況，則採取了保護牧場，禁止開荒，有計劃有步驟的發展畜牧業的政策。內蒙地區的半農半牧區多係滿清政府、北洋軍閥、日寇及國民黨反動派的『開拓』與『墾殖』政策所造成。在這些地區大部是蒙漢雜居與農牧交錯，長久存在着農牧生產的矛盾和民族糾紛。這些地區交通極為不便，糧食很難外運，土質與氣候又多不適宜於農業。因此，禁止無限制的開荒與劃定牧場，以便有步驟的發展牧畜業，是極為必要的。事實證明：這一政策的確定，已使半農半牧區人民得到實際利益，不但克服了農牧生產中的矛盾，發展了生產，而且使歷史上遺留下來的民族糾紛也得到了解決。

組織工農牧業的相互支援，牧業必須在工業和農業的幫助下，與工業農業的發展配合，為國家的工業化服務，才能發展，這也是內蒙古自治區幾年來發展畜牧業的重要經驗之一。

過去牧民缺少國家財力與農業區的援助，畜牧業的經營很有限。近幾年來，人民政府曾發放大批牧業貸款，中央人民政府一九五一年發給內蒙的牧業貸款即達二十億元，此外每年還

調劑很多糧食到牧業區，使牧民有了糧食吃，大大的減少了牲畜的消耗。農業區的豆餅等飼料大批輸入牧業區，工業生產供給了牧業區以若干的生產工具和生活必需品。另一方面，牧業區這幾年也將大量的牲畜輸送到了農業區，供應了農業所需要的耕畜，幫助了農業的發展。同時還以大量的皮毛等工業原料供應了工業生產。牧業區的出產由此得到銷路。工業和農業的發展為牧業的發展開闢了廣闊的道路。

廣泛吸取、推廣羣衆飼養管理與畜牧獸醫的先進經驗，使技術與羣衆相結合，也是內蒙古自治區幾年來發展畜牧業所獲得的經驗。

發展畜牧業生產，本來需要極其複雜的技術工作來配合，但是內蒙地區過去非常缺乏這樣的技術幹部，因而除了積極設法訓練一批幹部外，與羣衆一起想辦法，吸收推廣羣衆中的固有經驗，任用羣衆中的技術人材，便成了一條很重要的工作方法。幾年來，羣衆性的防疫組織，在報告疫情、封鎖隔離、掩埋屍體、及時治療等工作上都起了很好的作用。牲畜的飼養管理，也得助於這一工作方法。一九五一年呼納盟爲了做好過冬過春工作，找了八名『努圖克其』（會勘查草場的牧民），配備五名幹部，組織了勘查游牧四旗過冬牧場小組，經過三十五天的工作，勘查了主要過冬牧場，並做了調劑牧場計劃，解決了一百一十四萬二千四百頭牲畜的過冬牧場，使牲畜歷年因草場不足而瘦弱死亡的情形大大減少。

做好過冬過春工作是增畜保畜的重要關鍵，而調劑種畜實行大羣分羣、小羣合羣、撥羣接羔、分羣寄養是目前提高繁殖率與保育率的最有效辦法。爲了做好這些工作，就必須實行統一調劑牧場；組織抗災互助小組；實行放特爾放牧；抓好秋

膘，並準備一定數量的洋草和豆餅；有計劃的保留春營地；再就是種畜與母畜保持一定的比例（如馬牛要一比十五，羊一比三十五，駝一比十），牧羣最好是馬二百五十至三百，牛一百五十至二百，羊三百至五百，駝三十至五十；實行撥羣接羔，把牧民組織起來。經驗證明，通過這些組織工作，還可以引導牧民由個體生產逐步走向合作互助，只要領導上注意培養與幫助，就完全可能走向更高的互助形式。

最後，加強愛國主義教育，開展增畜保畜競賽運動，是提高勞動效率增加生產的有效辦法。如錫林郭勒盟西蘇尼特旗牧民，自去年起，在與佐間展開爭奪紅旗的愛國生產競賽運動，牲畜的純增殖率迅速的由百分之零點三提高到百分之二十三。昭烏達盟巴林右翼旗沙布拉嘎查因開展愛國增畜競賽的結果，使牲畜的純增殖率達到百分之四十二點二。再如利用那達慕大會及敖包會等羣衆集會，進行獎勵勞模，評比優良牲畜，交流生產經驗，宣佈比賽結果等，對提高羣衆生產情緒常常起很大的鼓舞作用。

註 釋

那達慕大會——牧區的娛樂和交易的大集會，一般是一年一次。

抓秋膘——在秋天把牲畜飼養肥壯，使能過冬。

春營地——春季牧場。

保育率——懷孕的母畜與正常生產的母畜的百分比。

繁殖率——母畜與幼畜的百分比。

成活率——生殖的幼畜與成活幼畜的百分比。

水泡子——低地積有水的地方和人工開鑿的池塘。

洋 草——較好牧草的統稱。

༄༅། །ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ས་ཁོངས་སུ་
 ཡུགས་ལས་ཉམས་གསོ་གོང་འཕེལ་བྱས་
 བའི་འབྲས་བུ་དང་ཉམས་སྐྱོང་ཡོང་
 བའི་སྐོར་ལ།

དང་པོ།

ནང་སོག་གི་ཡུགས་ལས་ནི། རང་དེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་དང་།
 རྒྱུ་ལས་ཡུགས་ལས་དཔལ་འབྱོར་སྐོར་ལས་བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་
 སོག་གི་དམངས་ཆེས་མང་པོ་དེ་ཕོན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའང་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་སོང་གི།
 རྩོན་ཏུས་ནང་སོག་ལ་རང་སྐྱོང་ས་ཁོངས་མི་དམངས་ཤིང་གཞུང་ས་ཚུགས་གོང་།
 བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། མན་ཆིན་ཤིང་གཞུང་། ཡུང་དམག་བྲག་གཏུག་ཅན།
 གོ་མིང་དང་ལོག་སྐྱོད་ཅན་དང་མི་དུགས་ནང་གི་ལོག་སྐྱོད་སྒྲིལ་ངན་དབང་འཛིན་.....
 རྣམས་ནས། ཏུས་སྐབས་གཅིག་གས་གཅིག་རྗེས་གཅིག་འདྲི་ཅི་དུགས་ཀྱིས་ནང་
 སོག་གི་དམངས་ལ། མན་གཙོད་ཀྱིས་གཉའ་གནོན་དང་བཅན་འབྲེག་བཟང་
 ནས། རང་སོག་ ས། དེའི་བྱིད་ཡུགས་

ལས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱང་ཉིད་དེ་བཞིན་རྗེ་བྱ་དང་། རྫོང་ལྷགས་ནམས་ལོ་བཟླ་དྲུག་བྲག་
 གཟར་གྱི་འཕམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཆེས་ལྷན་པར་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་། རི་རྩྭར། རྫོན་གྱི་དུའི་
 དུན་པར་ལྷན་གྱི་སྒོས་ཅིས་སྤྱར། ལྷན་འདི་ལ་ ༡༩༡༩ ལོ་ནས་ ༡༩༣༥ ལོ་འི་འཆིང་
 རྒྱུ་པར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཤིད་ལ། ལྷག་ལྷག་ཆའི་ཉིས་ཆ་དང་། རོད་བཞི་ཆའི་
 ལྷག་ཆ་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་དོ་། །

འཆིང་རྒྱུ་རྗེས་སུ་ཀྱང་གོ་གྱང་ཁྱབ་དང་ནང་སོག་ལས་བྱེད་ལྷ་ཡོན་རྩ་བར་
 དང་། ནང་སོག་དང་རྫོང་ས་ཁོངས་མི་དམངས་སྤྱི་དགུང་ནས། གནས་ཚུལ་དེ་
 དང་འབྲེད་པའི་ལྷགས་ལས་ས་ཁོངས་ཀྱི་བྱེད་རྫོང་མཐའ་དག་གི་དམིགས་ལུལ། ལྷགས་
 ལས་ཐོན་བརྒྱུད་ཉམས་གསོ་གོང་སྤེལ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འཇོ་བ་ལེགས་བཅོས་
 ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་མཆུ་བ་རྫོང་དང་འབད་བཅོན་རྫོང་མེད་ཀྱི་རྫོང་ནས། ལྷགས་པདག་
 རྒྱ་ལོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་ལས་དཔལ་འབྱོར་གོང་སྤེལ་གྱི་ཕྱི་ལོ་ཐབས་རྒྱས་ལག་
 གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ། མི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་དར་རྒྱས་དཔོན་པའི་བརྟེན་རྒྱུར། དེར་
 བརྟེན་ལྷགས་ལས་ས་ཁོངས་སུ་དང་འདོད་ཀྱིས་ལྷགས་འཇོ་དང་སྤེལ་རྫོང་། ལྷག་
 པདག་གི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཉར་ཆགས་བྱེད་པ། བཞོ་བཤའ་དང་ལྷན་འབྲེན་མི་གཏོང་
 པ། ལྷགས་པདག་ལ་བྲལ་རིམ་དང་དབྱེ་བ་མི་འབྲེད་པར་ལྷགས་པདག་རྫོང་ལོ་གཉིས་
 ཕན་གྱི་སྤྱིད་རྒྱས་ལག་ལེན་སོགས་གསར་བཅོམ་ལ། དེ་བརྟེན་ནང་སོག་མི་དམངས་
 ཀྱི་ཞུ་དོན་རྩར། རིས་པ་སོ་སོ་འབངས་གཙོ་ལྷན་དབང་བཅུགས་ཏེ། རྒྱ་

ཆེ་པའི་ཆིག་ཆིག་སྒོ་ནས། གོ་རིམ་སྔ་སྔ་འཛིན་པ་ལྟར་མིག་ཤིག་ཤིག་སྒྲུབ་ཀྱི་
 སྤྱི་ཁྱེད་ལ་ལག་ལེན་དང་གོ་མ་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་ཆོག་མ་འཕངས་པ་ཆོ་འེ་
 རྒྱུགས་སུ་བཅོས་ཞིང་བསྐྱར། སྤྱི་ཁྱེད་དཔལ་ཅེ་མེད་དུ་བཟང་། རྒྱ་
 ཉུལ་གཙང་དག་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་ཆོག་མ་ཁྱིམ་ལས་གཏན་ཆགས་སུ་བཞུགས། དེ་མཁའ་སྤྱོད་
 དན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐོན་པ་ཞིང་སྤྱི་ཁྱེད་ལྷན་གྱིས་དེ་གྲོལ་པར་བྱས་ནས། རྒྱུགས་ལས་
 ཐོན་པ་ཞིང་གཏན་འཇགས་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མང་གཞི་ལོགས་པར་བཅུགས། དེ་ལང་
 རྒྱུགས་ལས་ཐོན་པ་ཞིང་ཆེས་ཡག་མ་པོར་གཏོང་ཆེད། ༡༩༩༩ ལོར་ལྷན་ཚུན་རྒྱ་གར་
 རིམ་ཅེ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཆིང་བཟང་། གང་འགྲིག་འགྲིག་གིས་ཤོག་པ་སྔ་སྔ་འཛིན་
 ཐོན་པ་ཞིང་མཉམ་སྤྱོད་ཅེ་འཇུགས་དཔོན་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་ཁྱིམ་ལྷན་བྱས། ༡༩༩༩ ལོར་
 རྒྱ་འབྲུག་རྒྱ་ཁྱིམ་པའི་བསྐྱེད་སྐྱོང་བྱས། མ་ཇན་རྒྱན་པར་ཤོང་འབྲོག་ས་ཤིངས་
 རྒྱ་རྒྱ་ས་སྤྱང་སྤྱོད་དང་། མ་ཇོན་སྤྱོད་འདོད་པ་འཕྲོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་ཆེད་ཀྱི་
 རྒྱུགས་ལས་ལས་ཞིང་ལས་ལ་ཆོག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྒྱུ་ལང་དག་པར་བསམ། ལྷན་
 ལོན་སྤྱི་ཁྱེད་ལས་ཉུང་ལོན་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་བརྟན། འབྲོག་པའི་ལོང་འབབ་ལོན་ཆུང་
 དུ་བཅུག་གོ་ཆོང་ལས་སྤྱོད་པ། རྒྱུགས་ལས་ས་ཤིངས་སུ་གཞུང་གཏོར་ཉེ་ཆོང་
 ཁང་ཁྱུང་བཟང་དུ་བཅུགས་པ་དང་། ཉུང་ལོན་འཛིན་ཆོང་ལས་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་
 ཡང་བཅུགས་ཏེ། རྒྱུགས་ལས་ཐོན་པ་ཞིང་རྒྱ་ཁྱིམ་ལས་ལས་ལོན་ལོན་
 དཔེན་ན་༡༩༩༩ ལོར་བལ་ཁྱུ་མ་གང་གིས་འབྲས་ཆུང་ཁྱུ་མ་གང་པའི་ཆེ་མཐོན་